

BOCCA DI CATTARO 1918

Cattaróban John,
Jánosunk —
 lent a színes hajókon
Déligyümölcsök helyett
 az árbocrudakon
 garat- és gégehuruttal bajlódó
Északiak lógtak.
Hiába hozott beléndek- és ámbrafűillatot a szél —
 új kompjárásaikon haladtak már
 a Léthén.
Hiába áradt a Tenger —
 nemzeti folyók sodorták el a vizét.
Hiába szedtek fel minden szakállas horgonyt —
 az emberek torzában megakadt,
 a tekintetekbe beszakadt,
 a kezeket lehúzta, és az ujjakat kiegyenesítette.
És Aranykapcsos könyv lett mindennek a vége!
Lázadás!
Hadügyminisztérium!
Admiralitás.
Felolvasási órák
 A Civilizáció Nagy Bibliájából,
 minden jelen legmodernebb ajándékából,
 törvényes vagy törvénytelen,
 igazságos vagy igazságtalan helyreigazításokkal
Az ember életében,
 A KIRÁLY ÉS A NÉP NEVÉBEN!
És lett utolsó kívánság indirekt kében,
Kimondott óhaj vörösben
 és direkt fényben
E külső ország sós szelében.
Cattaróban John,
Jánosunk —
 drága fűszerek kitartó illata szállt —
 s a hír,
 hogy lógnak még és bajlódik velük a szél.
Vörös karika volt mindegyik nyakán,
 s a közepükből hiába hullott a sok aranykristály —

kékülő hullámköreibek már nem távolodhattak
 a biztos partok felé:
 Összezúzták az emberbolygatta molekulák.
 Feszülve húzták
 mind közelebbre,
 közelebbre,
 Kétméteres földközéltre
 saját partjukat —
 Az örök Pátriát.
 Csak a hír miatt tartották még vissza őket
 e külső ország sós szelében,
 A felvágott
 vörös fedelű
 könyvek miatt,
 Melyek a Tengerbe merültek, és várták az alkalmas pillanatot,
 hogy szamarak hátán, mint hajdanán —
 Tenyésztett krisztustövisek között
 belopakodjanak a Várba,
 Páneurópa védői és Coudenhove-Kalergi gróf közé.
 Az önmaguktól is rettegő katonák közé,
 amikor éppen —
 Amikor
 Eljöhetsz már hozzám,
 De engem nem látsz —
 Sem vélem nem beszélés,
 Sem vélem nem halsz.
 Jaj!
 Jaj, kedves galambom,
 Szép szavad nem hallom!
 Jaj!
 Jaj, kedves angyalom,
 Meg kell nékem hálnom.
 Eljöhetsz már hozzám.
 Cattaróba hozzám —
 Siratni szép szavam,
 Kerülni síromat.
 Cattaróban John,
 Jánosunk —
 ekkor kezdtünk érni mi is,
 Hajszolt érleléssel
 egy kasza alá.
 Jó bajtársam John,
 Jánosunk.

CATTARO

A tenger jött felénk. Sós szelek fújtak, és kopár
 Hegyek dőltek ránk a felhők alól.
 Leveleket írtunk, és leveleket vártunk.
 Hetek múlva örültünk a lakodalmaknak,
 Hetek múlva ittunk névadásra.
 Késve sirattuk a hűtlen szeretőt,
 Késve a halottainkat.

Csontos lányok jöttek felénk a felhők alól.
Csontosabb férfiak ereszkedtek alá az ösvényeken —
Jézust juttatták eszünkbe.
Asszonyok ringatták magukat,
S csak néha engedték,
Hogy leessen fejükről a cserépedény.

A nyárból csak a só,
A télből csak a tört szárnyú sirályok,
A tavaszról csak egy tikkadt öröklét
Emlék maradt.
És az őszi szél sem fújt sárguló levelet.

A tenger jött felénk. Sós szelek fújtak, és kopár
Hegyek dőltek ránk a felhők alól.

JANUÁRI BOROSTYÁN

Bántóan nyílt égbolt. Sziporkázó
Csillagok fénytűköze, és ki tudja, már hanyadszor
Két csökönnyös szempár.
Szálás trágyadomb, elfeküdt szemét,
Fagyott szalmaszál
Pattan, s az úton szürke homok csikordul.

Középen az ember. Áll.
Körötte meddőszén hegyek.
Szűkülő és távolodó kép.
Csillagos ég. Fagy.
Az ember az ajtó felé néz,
Fehér felhő a hang előtt:
„Szedd össze a tojásokat.”

PADÉ, 1968 AUGUSZTUSA

A hősök a bűnösök
VALAKI NEVÉBEN
Jó bajtársam, John,
Jánosunk —
 mert végül is minden örökláng
 azokra lobog,
Akiik tisztességes nyugdíjjal,
Szép álmokkal
 nyugodt öregségben,
Virágjaik között hólyagpanaszokkal
 tudják áztatni a világot.
De mi, John,
Jánosunk —
 e hadi lárma közepette,
 csipkebogyólekvár és tea helyett

Borókapálinkánkat iszogatjuk
 és nem vodkát.
 Bajuszodat zászlósra igazgatod,
 Barátom, John,
 Jánosunk —
 és e hadi lárma közepette nem kérdezzük már,
 hogy mit ad a Császár,
 hanem levett kalappal várjuk
 Az akrobata Aktatologatók legújabb mutatványait.
 Ó!
 Egyidős két bohóc,
 Egymásnak nagyapja és unokája —
 És mégis egykorú két bohóc e bánáti faluban.
 A nevetetés magasszakképzettjei.
 Érdemrendes két szegény:
 előterjesztve
 megvitatva
 megtapsolva
 vállon veregetve —
 Érdemrendes két szegény:
 lefokozva
 megvitatva
 kitapsolva
 fejbe verve —
 Ó!
 Egykorú két bohóc e bánáti faluban.
 Az ébredés várva várt mutatványában azok,
 akik a fényponton felsülnek.
 Zászlós bajuszod alól, John,
 Jánosunk —
 emlékszel
 egyszer már hajtogattuk
 és ismételtgettük
 ugyanígy:
 Borovicska,
 Borovicska.

A FALU LEGHÍRESEBB SZÜLÖTTE A SARKI PARÁDÉZÓBAN

Kellemes illatot lehelt,
 Irtózott az ocsmány énekektől,
 Csak kevés bort ivott,
 Melegben pedig mindennél jobban
 Szerette a cukrozott friss vizet —
 Néhány csepp narancsnedvvel.

Húst keveset evett, bár nem szerette
 Az állatokat,
 Mégis kímélte magát a sok fehérjétől.
 Rokonaihoz híven ragaszkodott,
 Környezete iránt nyájas,
 Alantasaival, cselédjeivel mindig jóindulatú volt.

Beszélni jól és szépen tudott:
Szerbül, magyarul,
Szlovákul, románul és ruszinul —
És még egynéhány világnyelvhez konyított,
De ez utóbbi, saját bevallása szerint,
Nem is fontos, szóra sem érdemes.

Hangja tisztán és ércesen csengett.

MÁSODIK KOLUMBUSRÓL ÉS SENKI MÁSRÓL E VERS

Második Kolumbusról és senki másról e vers:
Bizonytalan jövő, igen szerény jövedelem,
Kékülő, dagadt erek,
Két lógó, bomlott papirusztekercs.

Messze a ködből rikkancs hangja verődik:
„Ingyen hajójegy a Királytól...”
Napok jönnek, és napok mennek, míg összeáll
A távoli hang, s kirakókockáit
Minden oldalról megforgatja
A fáradt útrakészülő.
A ködöt elkapja a szél s egy szombaton
A rikkancs elhallgat.

Bizonytalan jövő, igen szerény jövedelem,
Mondhatnánk úgy is, hogy gyötrelem,
De hasztalan, mert továbbmondja az is,
Akinek segíteni kellene.
Valamit tenni kell, mondják az aggok,
Izgalmas, veszélyes próbát —
S aki kiállja, azé a vagyon: a lány
És a jövőbe vetett hit.

Második Kolumbusról és senki másról e vers.